

حقوق فرزندان ؛ فصل ششم : پرورش ایمان و مذهب / 13- تعلیم اشعار آموزنده و حماسی

می دانیم که از روزگاران قدیم شعر و سروده های زیبای دینی و مذهبی نقش مهمی در ابلاغ رسالت‌های الهی داشته اند و همواره جزء برجسته ترین نمونه های هنر و ادب به شمار می روند. به طور کلی استفاده از قالبهای هنری و ادبی شرط نفوذ و ماندگاری يك پیام است . زیرا محتوای خوب و ارزنده و انسان ساز همچون روحی پاك و زیباست که می تواند در تنی پاك و نیرومند و برارنده و برومند قرار گیرد و ارزش و اهمیت آن و راه یافتن آن به دلها صد چندان گردد. قدرت هنر و ادبیات در این است که می تواند پیچیده ترین مطالب را به شکل ...

حقوق فرزندان ؛ فصل ششم : پرورش ایمان و مذهب / 13- تعلیم اشعار آموزنده و حماسی

می دانیم که از روزگاران قدیم شعر و سروده های زیبای دینی و مذهبی نقش مهمی در ابلاغ رسالت‌های الهی داشته اند و همواره جزء برجسته ترین نمونه های هنر و ادب به شمار می روند. به طور کلی استفاده از قالبهای هنری و ادبی شرط نفوذ و ماندگاری يك پیام است . زیرا محتوای خوب و ارزنده و انسان ساز همچون روحی پاك و زیباست که می تواند در تنی پاك و نیرومند و برارنده و برومند قرار گیرد و ارزش و اهمیت آن و راه یافتن آن به دلها صد چندان گردد. قدرت هنر و ادبیات در این است که می تواند پیچیده ترین مطالب را به شکل آسانترین مطالب همه کس فهم در آورد و علاوه بر این صورت زیبایی هم بر حقایق بکشد و اهمیت آنها را بیش از پیش مطرح سازد. بنابراین در اهمیت آشنا ساختن کودکان و نوجوان با میراث ادبی و هنری فرهنگ اسلامی که هنوز هم با نفاست و عظمت هر چه تمامتر در جهان می درخشد، جای تردید نیست .

تعلیم اشعار آموزنده ابوطالب

امیر مؤ منان (علیه السلام) به پدران توصیه می کند که اشعار آموزنده ابوطالب را به فرزندان خود تعلیم کنند. که بدین وسیله هم معارف اسلامی را در قالب شعر و سروده به آنها تلقین کرده باشند و هم اینکه برخی از صحنه های پر شکوه تاریخ صدر اسلام و از جمله یاد ابوطالب آن یگانه مدافع راستین پیامبر بزرگوار اسلام را در دلها و ذهنها زنده نگه دارند. امام صادق (علیه السلام) می فرمود: کان اءمیرالمؤمنین یعجبه اءن یروی شعر اءبى طالب و اءن یدون و قال : تعلموه و علموه اءولادکم فانه کان علی دین الله و فیه علم کثیر.(444)

امیر مؤ منان از اینکه اشعار ابوطالب نقل یا نگاشته شود بسیار خوشحال می شد و می فرمود: این اشعار را یاد بگیرید و به فرزندانان بیاموزید، زیرا ابوطالب در مسیر دین خدا گام برمی داشت و سروده هایش حاوی مطالب سودمندی است .

نمونه ای از اشعار ابوطالب

اشعار و سروده های ابوطالب بسیار زیاد است تا جاییکه از اشعار آن جناب دیوان شعری ترتیب داده اند. ابوطالب در زمینه های گوناگون بویژه پیرامون شخصیت پیامبر بزرگوار اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) اشعار فراوانی سروده است . چون این نوشتار بیش از این گنجایش ندارد که به این موضوع بپردازیم تنها به نقل يك نمونه بسنده می کنیم :

ملیک الناس لیس له شریک ... هو الوهاب والمبدی المعید

و من فوق السماء له بحق ... و من تحت السماء له عبید(445)

خداوند توانا و بی همتا است ، بخشنده اوست و آفرینش و رستخیز موجودات به دست اوست ، آنچه که در آسمانهاست همانا برای اوست و هر که در زیر آسمان است همه بنده او است .

تعلیم اشعار آموزنده عیدی

سفارش دیگری که امام صادق (علیه السلام) به ما می کند آموزش سروده های عیدی است . او سفیان بن مصعب عیدی کوفی یکی از شعرای اهل بیت و از یاران امام صادق (علیه السلام)(446) می باشد اکثر اشعارش درباره مناقب امیر مؤ منان (علیه السلام) و فرزندان گرانقدر آن حضرت سروده شده است . علامه امینی (رحمه الله علیه) می گوید: در میان شعرهای عیدی ، شعری بجز اشعار مربوط به اهل بیت ندیده ایم (447) تمام سروده های عیدی مورد تاءیید امام صادق (علیه السلام) بوده است و آن حضرت گاهی از عیدی می خواست که اشعاری برای مجالس عزاداری بسراید، تا به یاد سالار شهیدان خوانده شود.(448) امام صادق (علیه السلام) فرمود: یا معشر الشیعه علموا اءولادکم شعر العبدی فانه علی دین الله .(449) ای شیعیان ، شعر عیدی را به فرزندانان یاد دهید زیرا او بر دین خدا بوده است .

نمونه ای از اشعار سفیان عیدی

علامه امینی در کتاب الغدیر اشعار زیادی از عیدی نقل کرده که به يك نمونه اشاره می کنیم :

احب النبی المصطفی و ابن عمه ... علیا و سبطیه و فاطمه الزهرا

هم اءهل بیت اءذهب الرجس عنهم ... و اءطلعهم افق الهدی اءنجم زهرا

موالاتهم فرض علی علی کل مسلم ... و حبهم اءسنی الذخائر لالاخری

و ما انا للصحب الکرام بمبغض ... فانی اءری البغضاء فی حقهم کفرا(450)